

28.04.2020

Asia/3

§ 223

Helsingin maanalainen yleiskaava 2021, kaavaluonnos

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Hankenumero 5066_9

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian kahdeksi viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Anni Sinnemäki: Pyydän asian pöydälle kahdeksi viikoksi.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Eija Kivilaakso, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi

Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi

Karri Kyllästinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37347
karri.kyllastinen(a)hel.fi

Anna Pätynen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37110
anna.patynen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Maanalaisen yleiskaavaluonnoksen kartta, päivätty 21.4.2020
- 2 Maanalaisen yleiskaavaluonnoksen selostus, päivätty 21.4.2020
- 3 Maanalaisen yleiskaavan suunnitteluperiaatteet –raportti
- 4 Maankäytön suunnittelu ja maalämpö (Sweco Oy)
- 5 Maanalainen kävely-ympäristö osana viihtyisää kaupunkia (FCG Oy)
- 6 Helsingin maanalaiset tilat; Kaupallinen selvitys (Colliers International Oy)
- 7 Maanalaisten toimintojen yleinen turvallisuusselvitys 2018 (Kalliosuunnittelu Oy Rockplan Ltd ja L2-Paloturvallisuus)
- 8 Päätöshistoria

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 10
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta päättää

- hyväksyä 21.4.2020 päivätyn Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 luonnoksen jatkosuunnittelun ja valmisteluvaiheeseen liittyvän vuorovaikutuksen pohjaksi.
- antaa kaavaselostuksessa ilmenevät vastineet esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin. Päätösasiakirjat ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

Esittelijän perustelut

Yleiskaavaluonnoksen keskeinen sisältö

Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 suunnittelualue käsittää koko Helsingin alueen maanalaiset kallioon sijoittuvat ja suunnitellut tilat. Östersundomin osalta on ratkaistu vain tietyt varaustarpeet.

Maanalainen yleiskaava on oikeusvaikutteinen. Kaava ohjaa asemakaavoitusta ja muuta yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Tarkoitus on, että maanalainen yleiskaava tulee päällekkäin voimaan Yleiskaavan 2016 kanssa.

Maanalainen yleiskaava on kaupungin strateginen suunnitelma, jolla varataan maanalaiset tilat kaupungin elintärkeisiin toimintoihin ja liikenteelle pitkällä aikatahtimella. Maanalainen yleiskaava tukee ja mahdollistaa osaltaan kaupunkirakenteen tiivistämisen ja viihtyisän ympäristön maan päällä.

Maanalaisen yleiskaavan tavoitteena on toimiva ja turvallinen kaupunki. Kalliotilaan sijoittuvat infrastruktuuri- ja liikennehankkeet toteuttavat näitä tavoitteita turvaamalla kaupungin keskeisten toimintojen edellytyksiä.

Maanalaisen yleiskaavaluonnoksen teemoina ovat tekninen huolto, liikenne, maanalainen kävely-ympäristö ja maalämpö. Kaavaluonnos sisältää vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen suuret tunneli- ja tilavaraukset.

Kaavan keskeisiä tehtäviä on uusien hankevarausten ja jo olevien rakennettujen tilojen yhteensovittaminen maan alla useassa eri korkeustasossa sekä maanpäällisen suunnittelun ja olemassa olevan rakenteen kanssa. Varsinkin keskustan alueella, jossa jo nyt on maanalaisia toimintoja kerroksittain eri korkotasoilla, on tarpeen suunnitella maankäyttöä pitäen silmällä tulevaisuuden tarpeita.

Kaavatyössä on selvitetty maanalaisten kävely-yhteyksien toimivuutta ja viihtyisyyttä. Myös maalämmön kaupunkitasoisen riittävyyden, hyödyntämismahdollisuuksien sekä jatkosuunnittelun kartoitus ovat ohjanneet kaavatyötä. Maanalaisen kaupan, kävelyn ja joukkoliikenteen keskittymät on merkitty kaavaluonnokseen niitä koskevien selvitysten perusteella.

Työn yhteydessä on noussut esiin uusia selvitettäviä maanalaisia tilantarpeita. Uusien tilanvarausten suunnittelua edistetään jatkosuunnittelussa. Samoin on tarkoitus jatkaa maanalaisen kävelyn, joukkoliikenteen ja kaupan alueiden keskittymien selvittämistä.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisesta. Maanalainen yleiskaavaluonnos perustuu lainvoimaisiin maakuntakaavoihin, mutta sen laatimisessa on otettu huomioon myös valmisteilla oleva maakuntakaava. Kaavaratkaisu ottaa huomioon myös Helsingin yleiskaavan 2016.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Helsingin maanalaisen yleiskaavan suunnitteluperiaatteet 25.4.2017 kaavan laatimisen pohjaksi.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on, lukuun ottamatta Östersundomin aluetta, voimassa Helsingin maanalainen yleiskaava 2011, Helsingin Yleiskaava 2016 ja Helsingin Yleiskaava 2002 niiltä osin kuin korkein hallinto-oikeus kumosi Yleiskaavan 2016. Östersundomin alueella on voimassa Uudenmaan maakuntakaava.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluajana

Kaavaselostuksessa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluajana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin mielipiteisiin. Maankäyttö- ja rakennuslain 66 §:n mukainen Helsingin maanalaisen yleiskaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestettiin 8.6.2017. Viranomaisneuvottelun puheenvuoroissa korostettiin pääkaupunkiseudun kasvuun varautumista myös maan alla.

Viranomaisten kannanotot ja muut mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä suunnitteluperiaatteista kohdistuivat muun muassa maanalaisiin tilavarauksiin, maanalaisten tilojen suunnitteluun, teknisen huollon tunneleihin, maalämpöön, tulviin, rakennettuun ympäristöön, liikenteeseen, olemassa olevien tilojen ja toimintojen huomioimiseen sekä kallion ja louheen käyttömahdollisuuksiin.

Kannanotoissa ja mielipiteissä esille tuotuja eri toimijoiden maanalaisia tilantarpeita ja muita huomioita on otettu huomioon kaavaluonnoksen valmistelussa. Maanalaista yleiskaavaluonnosta on valmisteltu yhteistyössä eri tilojen haltijoiden sekä viranomaisien kanssa. Tilavarausten laatimisessa on huomioitu hankkeiden suunnittelun vaihe ja tarkkuus. Asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että on laadittu tarvittavat selvitykset sekä suoritettu vaikutusten arviointia tarpeen mukaisessa laajuudessa. Lisäksi on laadittu tarvittavat kaavamääräykset.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta kaavaselostuksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Eija Kivilaakso, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi
Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi
Karri Kyllästinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37347
karri.kyllastinen(a)hel.fi
Anna Pätynen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37110
anna.patynen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Maanalaisen yleiskaavaluonnoksen kartta, päivätty 21.4.2020
- 2 Maanalaisen yleiskaavaluonnoksen selostus, päivätty 21.4.2020
- 3 Maanalaisen yleiskaavan suunnitteluperiaatteet –raportti
- 4 Maankäytön suunnittelu ja maalämpö (Sweco Oy)
- 5 Maanalainen kävely-ympäristö osana viihtyisää kaupunkia (FCG Oy)
- 6 Helsingin maanalaiset tilat; Kaupallinen selvitys (Colliers International Oy)
- 7 Maanalaisten toimintojen yleinen turvallisuusselvitys 2018 (Kalliosuunnittelu Oy Rockplan Ltd ja L2-Paloturvallisuus)
- 8 Päätöshistoria

Oheismateriaali

- 1 Mielipidekirjeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Otteen liitteet

28.04.2020

Asia/3

Ne mielipiteensä esittä-
neet, jotka ovat ilmoitta-
neet osoitteensa

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 21.04.2020 § 216

Kaupunkiympäristön toimiala Pelastuslaitos Pelastustoimen osasto Pelastusjohtaja
14.06.2017 § 2

Keskushallinto Rakentamispalveluliikelaitos 13.6.2017

Kaupunginmuseo 8.6.2017

Kaupunkisuunnittelulautakunta 25.04.2017 § 188